

„A sebészeket a legszebb pillanatok viszik előre”

Interjú dr. Jeszenszky Dezső gerincsebészrel, ortopéd szakorvossal

■ „Nem a betegnek kell hálásnak lennie az orvos felé, hogy megoperáljuk, hanem nekünk kell hálásnak lennünk, hogy megoperálhatjuk”* – nyilatkozta életfilozófiájáról és a munkához való hozzáállásáról. Melyek hivatásának legszebb pillanata?

– A hivatásomnak sok szép pillanata volt, illetve van, s remélhetőleg még lesz is, de természetesen akadnak azért szomorú pillanatok is. Az mindig nagyon szép, ha tudunk a betegeknek segíteni, mindegy, hogy deformitásról van szó, vagy fájdalomról különböző okok miatt (degeneratív betegség, gerincsérv, törés, tumor, gyulladásoz megbetegedés stb.). Még szebb a mi szakmánkban, ha egy idegrendszeri kiesésen, bénuláson tudunk műtéttel segíteni. Emlékezetes eset volt számomra egy rendkívül görbe, gyakorlatilag 90 fokos szögben megtört gerincű kislány kezelése, akinek a legkomplikáltabb veleszületett gerincferdülése volt a gerincvelő duplikációjával. Hónapokig tartott a fejére erősített „koronával” történő nyújtás, majd egy komplikált, és hosszan tartó műtét után a kislány megbénult. Újra kellett operálni, de ezt követően súlyos infekciót kapott. Nem tudtuk, hogy túléli-e. Természetesen mindent elkövettünk a javulás érdekében, de vannak pillanatok, amikor tényleg csak a jóisten segíthet. Ez is megtörtént. Ma a kislány egyenesen, mondhatni büszkén járó felnőtt és orvostanhallgató. Ebben a történetben minden benne van. Szerencsés vagyok: nekem arányában nagyon sok pozitív élményben van részem, de nem szabad elfelejteni a negatív dolgokat sem, mert akkor csak becsapjuk magunkat. A

“Surgeons are moved on by the best moments”

Interview with Dr Dezső Jeszenszky spine surgeon and orthopaedist

sebészeket a legszebb pillanatok viszik előre, a kevésbé szépek viszont bölcsőbbé teszik.

■ Immáron húsz éve él és dolgozik Svájcban, előtte 12 évig dolgozott Németországban. 2004 óta a világ egyik leghíresebb gerinc klinikájának, a Schulthess Klinikának a vezetője. Kérjük, meséljen az ott folyó munkáról!

– A Schulthess Klinika, amely jelenleg Svájc legnagyobb ortopédiai kórháza, egy alapítványi klinika, amit Wilhelm Schulthess professzor alapított. Ő volt az első ortopédprofesszor Svájcban. Intézményünk részt vesz a szakorvosok képzésében, az orvostanhallgatók alapképzésében és szakmai előkészítésében. A gerincsebésznek két vezető főorvosa van, egy ortopéd és egy idegsebész (előbbi vagyok én), az orvosi team tizenhat főből áll. A gerincsebész minden ágával, a kicsi gyerekek betegségeitől az idősebb korosztály megbetegedésein át mindennel foglalkozunk. Vannak nagyon speciális területeink, főleg a gyermekek veleszületett deformitásait illetően, és bizonyos tumoros megbetegedésekben, egyes speciális nyaki törésekben, de mindenben igyekszünk magas fokú ellátást biztosítani a mikrosebészettől kezdve a legnagyobb elképzelhető gerincsebészeti beavatkozásokig.

■ A súlyos magyar gerincbetegek ellátásáért végzett munkájának elismeréseként megkapta az egyik legmagasabb rangú állami kitüntetést, a Magyar Köztársaság Lovagkeresztjét. A magyar pácienseket fogadja külföldön is, illetve minden évben több alkalommal is szakít arra időt, hogy hazautazzon, és itthon lássa el a betegeket. Bizonyára sok beteg kell ilyenkor megvizsgálnia.

– Bizony nagyon sokan vannak azokon az ambulanciákon, ahol együtt dolgozunk a Debreceni Egyetem Idegsebészeti Klinikáján, illetve a Pécsi Egyetem Ortopédiai Klinikáján. Ebben a két intézetben igyekszem a gerincsebészeti ellátást támogatni, tudásomat a rendkívül tehetséges kollégáimnak átadni, és

■ “It is not the patients who should be grateful to the doctors for the operations, but we have to be grateful that we can operate them”* – You said about your philosophy of life and approach to work. What are the best moments of Your profession?

– There have been, and there still are many wonderful moments in my career, and I hope there will be some more. But, of course, there are sad moments as well. It is always great if we can help our patients, either it is about a deformity or some pain of various reasons (degenerative disease, spinal disc herniation, fracture, tumour, inflammatory disease etc.). In our profession it is even more wonderful if we can help with a sensory loss or paralysis with an operation. A memorable case was when we treated a little girl with a spine broken in a 90 degree angle. She had the most complicated congenital scoliosis with the duplication of the spinal marrow. Stretching with a “crown” fixed on her head lasted months, and then after a very complicated and long operation she got paralysed. She had to be operated on again, but after the operation she got a serious infection. We didn’t know if she would survive. Of course, we did everything for her recovery, but there are moments when it is really God only who can help. And it happened. Today the girl is an adult walking straight up – you could say in a proud way – and she is a medical student. All is there in this story. I am lucky: I have mostly positive experiences, but you should never forget the negative things either, because otherwise you would deceive yourself. Surgeons are moved on by the best moments, and the worse ones make them wise.

■ You have lived and worked in Switzerland for 20 years. Before You had worked in Germany for 12 years. Since 2004 You have been the Chief of Spine Surgery in Schulthess Clinic, the world’s most famous Spine Center. Please tell us about Your work there.

* Előszó-Schuster Barbara: Gerincferdülés és ami mögötte van (Kalliópé Kiadó, 2014)

* Foreword – Barbara Schuster: Scoliosis and What is Behind It (Kalliópé Publishing House, 2014)

ezzel talán az otthoni betegek ellátásához is hozzájárulni. Igyekszem az egyetemi oktatásban is részt venni, főleg a posztgraduális vonalon, de a hallgatók oktatásában is. Az állami elismerés a korábbi tevékenységemnek is szól talán: a 80-as évek végétől, a 90-es évektől segítettem a súlyos magyar gerincdeformitással élő betegeket, kezdetben Németországban. Akkoriban az aktív szülők és odaadó, önzetlen orvoskollégák segítségével, mint dr. Orosz Mária és dr. Temesszentandrás Hedvig gyűjtést kellett szerveznünk a műtétekhez. Ebben az időben hoztam létre a Vertebra Alapítványt, ami nagy segítség volt a betegek támogatásában, orvosok, gyógytornászok, ortopéd technikusok képzésében. Az alapítvány szerencsére még ma is nagyon aktív, és kifejezetten a gerincferdüléssel páciensek támogatásával foglalkozik – sajnos nem nagy anyagi háttérrel, de mindenesetre egyedülállóan az országban. Az alapítvány működése egy korábbi páciensem, Schuster Barbara személye révén valósul meg, aki az alapítvány fáradhatatlan fenntartója és szervezője. A 90-es évek közepétől a külföldi műtétek állami finanszírozással történtek, ami már egy kulturált együttműködést jelentett. Az elmúlt harminc évben sok száz beteget kezeltünk Németországban és Svájcban. Napjainkban már csökken a külföldi gyógykezelések száma, a betegek ellátása az itthoni kollégáim révén megoldódik, bár sajnos nagyon kevesen vannak, akik deformitással foglalkoznak. Én is többet operálok itthon, mint korábban, s ez egy nagyon jó érzés számomra annak ellenére, hogy még sok a tennivaló: orvos kollégáimnak sokszor igen nehéz helyzetekben kell dolgozniuk. Szerencsére mondhatom, hogy vannak utódok, akikre nagyon büszke vagyok, szeretném őket tovább támogatni.

■ Az utóbbi években több alkalommal is vállalt oktatói tevékenységet Magyarországon, melynek keretében bemutató műtétsorozatokot követhettek végig az egyetemi munkatársak. A szakmai ismereteken felül milyen szempontokat tart még fontosnak a tudásátadás kapcsán?

– Köszönöm ezt a kérdést. A válasz nagyon egyszerű: emberséget, becsületet, megbecsülést, a betegekhez és egymáshoz való hozzáállást. Ezek ma nagyon aktuális kérdések, Magyarországon sajnos valamivel komolyabban, de általánosan, az egészségügyben világszerte is jellemző. Ha az ember jobban utánagondol, nem csak az egészségügyben léteznek ezek a problémák, s a tendencia sajnos nem pozitív irányba halad. De bizakodó vagyok, és pozitív gondolkodásúnak hiszem magam.

– Schulthess Clinic, which is currently the biggest orthopaedic hospital in Switzerland is a foundation clinic which was established by Professor Wilhelm Schulthess. He was the first professor of orthopaedics in Switzerland. Our institution takes part in the basic training and professional preparation of medical students. There are two head physicians of spine surgery: an orthopaedic and a neurosurgeon. The former one is me. The medical team consists of 16 people. We deal with all branches of spine surgery from the diseases of small children to the diseases of the elderly. There are very special fields, mainly regarding children's congenital deformities and in some tumorous diseases and in some neck fractures. Yet, we try to provide high level medical attendance from micro surgery to the biggest possible spine surgeries.

■ As an acknowledgement of your work done for Hungarian people with serious spine diseases You received the one of the highest state honours, the Hungarian Order of Merit – Knight Cross. You also take Hungarian patients abroad and every year You make the time to travel home many times to attend to the patients in Hungary. There must be a lot of patients You have to examine then.

– Yes, there are a lot of people at the policlinics where we work together at the Neurosurgery Clinic of the Debrecen Medical University and the Orthopaedic Clinic of the Pécs Medical University. In these two institutes I try to support the spine surgery treatments, transfer my knowledge to my extremely talented colleagues and this way to contribute to the medical attendance of

Hungarian patients. I also try to take part in university teaching, especially on post-graduate level, but also in teaching the undergraduates. The state award might be about my former activity. From the end of the 80s and the 90s I have helped the Hungarian patients with serious spine deformities, first in Germany. At that time I got help from the active parents and the devoted, selfless colleagues, such as Dr Mária Orosz and Dr Hedvig Temesszentandrás to raise money for the surgeries. At that time I set up the Vertebra Foundation, which meant great help with the support of the patients and the training of doctors, physiotherapists and orthopaedic technicians. Fortunately, the foundation is still very active and exclusively deals with the support of patients with scoliosis. Unfortunately, the financial background is not too much, but it is unique in the country. The operation of the foundation is done by a former patient of mine, Barbara Schuster, who is the untiring maintainer and organiser of the foundation. From the middle of the 90s surgeries abroad have been financed by the state, which mean a decent cooperation. In the past 30 years we have treated hundreds of patients in Germany and Switzerland. Today the number of treatments is decreasing, because the medical attendance of patients can be done by my colleagues in Hungary. Although, there are only a few, who deal with deformities. I also operate more in Hungary than before, and it is a very good feeling for me, even if there is a lot more to do. My medical colleagues often have to work among very hard conditions. Fortunately, I can say that there are successors, of whom I am very proud, and I would like to support them in the future.

■ **Milyen tudományos publikációkra készül a közeljövőben? Milyen további szakmai tervei vannak?**

– Rendszeresen oktatok a Német Gerincársaság speciális Gerinc Diploma képzésében, ami az Európai Gerincársasággal mostantól kölcsönös elismerésre kerül. Publikációban két nagy adósságom van, ezeket idén tervezem pótolni. Az egyik egy általam kifejlesztett műtéti technika: az ún. Opening Wedge Osteotomia veleszületett gerincdeformitások esetén, ami abban újszerű a korábbi felfogáshoz képest, hogy nem rövidítjük a gerincet, hanem hosszabbítjuk, hiszen növekedésben lévő gyerekek-nél alkalmazzuk. A másik: a magas nyaki rezidív Chordomák sebészi kezelése. Ez a daganattípus

sajnos hajlamos a kiújulásra. Ha minden jól megy, idén meglesz a habilitációm is. Szakmai terveim főleg implantátumok fejlesztésében, új műtéti technikák kidolgozásában vannak még.

■ **Fizikálisan is nagy kihívást jelenthet, hogy extrém hosszú műtéteket végez. Mi a titka, milyen adottságok szükségesek ehhez? Mi volt a leghosszabb műtéte?**

– Titkot nem tudok, fizikális adottságaim – azt hiszem – nem ütnek el az átlagostól. Nekem az operálás megnyugvást jelent, talán alfa állapotot. Ezáltal gyakorlatilag nincsenek szükségleteim a műtét során, jól elvagyok evés, ivás nélkül. 21-22 óra volt a leghosszabb műtetem egy daganat eltávolításánál.

■ **Ha megenged egy személyes kérdést: hogyan tölti szabadidejét?**

– Lehet, hogy nem hihető, de a hétköznapokban gyakorlatilag nincsen szabadidőm. Az utóbbi években már az este 9-kor kezdődő kétórás teniszest is elhagytam. Reggelente 6 órakor bent vagyok a klinikán, és este nyolc előtt nemigen érek haza, inkább később. Tudományos munkával majdhogynem csak a hétvégén tudok foglalkozni. Ebből adódóan sajnos a családomra is nagyon kevés időm jut. Két lányommal és két unokámmal leginkább hétvégéken, illetve a szabadságok idején tudok együtt lenni. Szerencsére ebből hét hetem van, amit ki is használok. Ha tudok, nagyon szívesen túrázom a svájci hegyekben, síelek és mountain bike-ozom. Igazából, szívem szerint fociznék, mert azt nagyon sokáig csináltam, de az én koromban már sajnos túl veszélyes. Magyarországon szűk a családom, mind a három testvérem és szüleim meghaltak. Unokahúgaimmal és más rokonaimmal, barátaimmal tartom a kapcsolatot. Utazásaim alkalmával igyekszem az ottani kultúrát megismerni, de a szabadságok során leginkább a család a fontos, és a kikapcsolódás.

Dr. Fodros István

lasted 21-22 hours when a tumour was removed.

■ **Let me ask You a personal question. How do you spend Your free time?**

– You might not believe it, but on weekdays I have no free time at all. In recent years I also skip the 2-hour tennis training that used to begin at 9 p.m. In the mornings I am at the clinic by 6 o'clock, and I rarely get home before 8 in the evening, I usually finish later. I can do scientific work almost only at weekends. It means that I have very little time for my family, too. I can spend time with my two daughters and two grandchildren at weekends mostly, or when I am on holiday. Fortunately, I have seven weeks of holiday, which I use well. Whenever I can I like going hiking in the Swiss mountains, or go skiing and mountain biking. I would really like to play football, because I used to do it for a long time, but it is too dangerous in my age. Of my closer family in Hungary all three of my siblings and my parents passed away. I keep the contact with my nieces and other relatives and friends. During my travels I try to get to know the local culture, but on holidays it is the family that is most important and to unwind.

■ **In recent years You have been teaching in Hungary a few times. University fellows could follow demonstrative operation series then. Beyond professional knowledge what other things do You find important regarding knowledge transfer?**

– Thank you for this question. The answer is very simple: humanity, honesty, respect and an attitude towards patients and each other. These are very timely issues today. Unfortunately, in Hungary it is more serious, but generally it is typical in healthcare all over the world. If you think about it, these problems don't exist in healthcare only, and the tendency doesn't seem to go in a positive direction. But I am hopeful and I think I have positive thinking.

■ **What scientific publication are You preparing for in the near future? What further professional plans have You got?**

– I teach regularly in the special Spine Diploma training of the German Spine Society, which is mutually acknowledged by the European Spine Society from now on. I have two great debts in terms of publications,

and I am planning to catch up with them. One of them is an operation technique I developed, the so-called Opening Wedge Osteotomia for the congenital scoliosis. Its novelty compared to the former approach is that instead of making the spine shorter, it is stretched longer, because it is used in case of children growing. And the other one is the surgical treatment for recidive neck chordomas. Unfortunately, this type of tumours tend to be recurring. If everything goes well, this year I will have my habilitation as well. My professional plans are mainly about the development of implants and the elaboration of new operation techniques.

■ **Doing extremely long operations must mean a challenge physically as well. What is Your secret, what makings are needed for that? Which was Your longest operation?**

– I have no secret, my physical conditions, I believe, are not any different from the average. Operating means solace to me, maybe the alpha state. Therefore I have no needs during the operation, I am quite well off without eating or drinking. My longest operation